

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan yardımcısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **02.04.2026**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili
Emek Partisi Genel Başkan yardımcısı

Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG) tarafından yayımlanan 317 numaralı son ihale listesi, memleketin yer altı ve yer üstü varlıklarının sermayeye peşkeş çekilmesinde geline korkunç boyutu gözler önüne sermektedir. Yapılan duyuruya göre; Adana, Adıyaman, Afyonkarahisar, Ağrı, Aksaray, Amasya, Ankara, Antalya, Artvin, Aydın, Balıkesir, Batman ve Bilecik illerini kapsayan toplam 72 bin 514 hektarlık bir alan, 65 yeni maden ruhsatı ile satışa çıkarılmıştır.

Talana açılan bu devasa alan, Evrensel Gazetesinin haberindeki karşılaştırmaya göre Yalova ilinin yüz ölçümüne tekabül etmektedir. İhaleye çıkan sahaların ağırlıklı olarak II-B (mermer, traverten ve granit gibi dekoratif taşlar) ve IV. grup (endüstriyel hammaddeler, enerji hammaddeleri ve altın, gümüş, bakır gibi metalik madenler) madenleri içerdiği görülmüştür. Özellikle Balıkesir'de yoğunlaşan ihalelerin alfabetik sırayla ilana açılmış olması, kısa zaman içerisinde ülkedeki diğer kentlerin de sırasıyla talana açılacağını göstermektedir.

Tarım arazilerinin, su havzalarının ve yerli halkın yaşam alanlarının holdinglerin insafına terk edilmesi; sadece bir doğa talanı değil, aynı zamanda bölge halklarının mülksüzleştirilmesi ve yerlerinden edilmesi anlamına gelmektedir. Bu tablo, yoksul halkın öz kaynaklarının, yerli ve yabancı bir grup sermayedarın kasasını doldurmak için feda edildiği bir "ekolojik ve sosyal yıkım" ajandasıdır. Kasası dolacak olanlarsa, ihracat rekorlarının yanı sıra iş cinyeti rekorlarıyla da anılan maden sektörünün namli şirketleridir. Özetle; yeraltı kaynaklarının işletilmesiyle ortaya çıkacak devasa kâr şirketlere, doğa tahribatı ve sağlık sorunları ise halka kalacaktır.

Buna karşın maden ihalelerinin açılması öncesinde, doğrudan yaşam alanı yok edilecek halka bilgi verilmemekte, halkın fikri alınmamaktadır. Bu nedenle de yapılan

her maden ve enerji ihalesinde bölgede yaşayan halklar itiraz etmek ve bu itiraz dikkate alınmadığı için direnme haklarını kullanmaktadır. Bu hakkın kullanımına karşılık olarak ise yaşam alanlarını savunanlar kolluk tarafından darp edilmekte, gözaltına alınmakta ve tutuklanarak yargı sopasıyla susturulmak istenmektedir. Ülkenin genelinde halkı ayağa kaldıran Akbelen talanına karşı İkizdere köyünde direnen Esra Işık'ın tutuklanması bu yağma ve talan düzeninin son örneği olmuştur.

Bu bağlamda;

1. Bahsi geçen 13 ili kapsayan 65 yeni maden ruhsatı ihalesinin toplam muhammen bedeli nedir ve bu ihalelerden elde edilecek gelirin ne kadarı bölge halkının yararına olacaktır?
2. İhale edilen 72 bin 514 hektarlık alanın ne kadarı Anayasa ile korunması gereken "mutlak tarım arazisi", ne kadarı "orman alanı" ve ne kadarı "birinci derece sit alanı" statüsündedir?
3. İliç faciasının üzerinden henüz iki yıl bile geçmemişken; bu 65 yeni sahada siyanürlü madencilik veya benzeri ağır kimyasal yöntemlerin kullanılmayacağına dair Bakanlığınız tarafından verilmiş bir taahhüt bulunmakta mıdır?
4. Ruhsatlandırılan sahalar içerisinde yer alan köylerde yaşayan yurttaşların mülkiyet hakları ve geçim kaynakları (hayvancılık, tarım vb.) nasıl korunacaktır; bu alanlarda kaç bin yurttaşın yerinden edilme riski bulunmaktadır? Bu alanların madencilğe açılmasının çevresel etkilerine ilişkin herhangi bir kümülatif etki değerlendirmesi yapılmış mıdır?
5. Son 5 yıl içerisinde, söz konusu 13 ilde madencilik faaliyetleri nedeniyle yerel halk tarafından açılan yürütmeyi durdurma ve iptal davalarının sayısı kaçtır ve bu davaların sonuçları bu yeni ihaleler planlanırken dikkate alınmış mıdır?
6. İhaleye açılan sahalar belirlenirken ilgili bölgelerde yaşayan halkın görüşü alınmış mıdır? Alındıysa hangi yöntemlerle alınmıştır?
7. İhalelere itiraz ettiği ve anayasal haklarını kullandıkları için son 5 yıl içerisinde gözaltına alınan, tutuklanan, hakkında soruşturma başlatılan yurttaş sayısı kaçtır?
8. Esra Işık'ın tutuklanmasına dayanak yapılan hukuki gerekçe nedir? Yaşam alanlarını savunan halkın itirazlarını görmezden gelerek direnenleri tutuklamak holdinglerin kârına halkı zorla hizaya getirmek değil midir?
9. Son üç gün içinde Yalova ili büyüklüğüne yakın bir alanın maden şirketlerine devredildiği düşünüldüğünde, devam eden günlerde bütün bir ülkenin sırasıyla şirketlere devredileceği şüphesine cevabınız nedir? İhale planlarını kamuoyuyla paylaşacak mısınız?